

Examen VSBO TKL 2012

tijdvak 2
woensdag 20 juni
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Noteer alle antwoorden in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 6 teksten en 40 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 45 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1 Een oceanisch eilandje

- 1 Oceanische eilanden zijn ontstaan uit het niets. Tenminste, daar lijkt het op. Deze eilanden hebben, in tegenstelling tot continentale eilanden – die ooit losgeraakt zijn van een groter stuk – nooit vastgezeten aan het vasteland en zijn dus als het ware ontstaan op een plek waar geen land was. Veel van deze eilanden ontstaan dankzij vulkanische activiteit, als de toppen van echte vulkaankegels of als de bovenste delen van massa's afgekoelde lava afkomstig uit scheuren in de aardkorst.

- 2 De eilanden van Hawaii zijn prachtige voorbeelden van vulkanische eilanden. Gaten in de aardkorst waaruit de aarde op regelmatige tijden een 'boertje' heeft gelaten, produceerden steeds dikker wordende lavaplakaten op de zeebodem, zodat de vulkaankegels op een gegeven moment met de koppen letterlijk boven water zijn komen te liggen: eilanden! Saba is ook zo'n eiland.

- 3 Hoewel Curaçao ook een fundament van vulkanisch materiaal heeft, is het ontstaan ervan heel anders gegaan. Op de grens van twee tektonische platen* is vulkanisch materiaal uitgevloeid, dat zich – afgekoeld – op de diepe zeebodem in lagen afzette. Door opwaartse druk en een aantal andere geologische processen is dit plakkaat op een gegeven moment boven het zeewater uitgekomen, samen met andere gesteentesoorten. Curaçao is als het ware uit het 'niets' ontstaan. Een oceanisch eilandenwonderlijk!

* tektonische platen zijn bewegende stukken van de aardkorst

Naar Michelle da Costa Gomez, DolfijnFM 68

- 1p 1 Wat is de functie van alinea 1?
Alinea 1 legt het verschil uit tussen het ontstaan van
A eilanden en het vasteland.
B oceanische eilanden en continentale eilanden.
C oceanische eilanden en vulkanische eilanden.
- 1p 2 Waarom staat het woord 'boertje' in alinea 2 tussen aanhalingstekens?
- 1p 3 Wat is de functie van alinea 2?
A Alinea 2 beschrijft een gevolg van het ontstaan van oceanische eilanden.
B Alinea 2 geeft een beschrijving van het ontstaan van vulkanische eilanden.
C Alinea 2 geeft een voorbeeld van het ontstaan van continentale eilanden.
- 1p 4 De schrijfster laat in haar taalgebruik haar mening blijken.
→ Geef een voorbeeld uit de tekst van dat subjectieve taalgebruik van de schrijfster.
Citeer een zinsgedeelte van twee woorden.

Tekst 2 Snacken moet kunnen

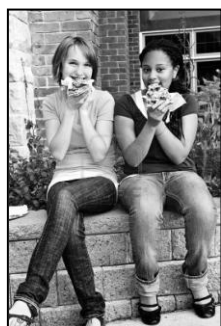

Als het maar gezond is

- 1 Het is heel normaal dat je ongeveer drie uur na een maaltijd trek hebt in een tussendoortje. Ongeveer drie uur na een maaltijd daalt je bloedsuikerspiegel namelijk, waardoor je een hongergevoel kunt krijgen. Globaal gezien krijg je dus trek in een tussendoortje rond tien uur 's ochtends, rond vier uur 's middags en soms ook rond tien uur 's avonds. Het is goed om een tussendoortje of een snack te nemen. Zorg er dan wel voor dat het een gezonde snack is en dat deze passend is voor de tijd van de dag.

Rond 10 uur 's ochtends

- 2 Meestal bevind je je rond deze tijd op het werk, op school, of je bent bijvoorbeeld onderweg in de auto. Dit is een gevaarlijk moment, omdat de hapjes in de kantine meestal veel zout, suiker of vet bevatten. Hetzelfde geldt voor hapjes die je langs de weg koopt. Doordat je op dit tijdstip meestal weinig tijd hebt, schrok je de ongezonde hap naar binnen, om vervolgens weer snel verder te gaan met de dagelijkse zaken. Breng hier onmiddellijk verandering in! Neem tien minuten tot een kwartier de tijd om van een lekker stuk fruit, een vruchtensalade, een bakje yoghurt, een wortel, of een volkorenbroodje te genieten.

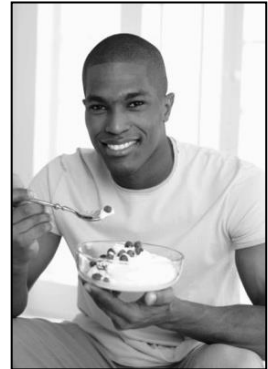
- 3 De eerste snack van de dag moet energie geven. Zorg er daarom voor dat het voedsel dat je 's ochtends eet niet vet is. Een vette snack maakt je traag en futloos. Volkorenbrood bevat complexe koolhydraten en zal je daarom meer energie geven dan de vette hap. Vermijd daarnaast suiker of een suikerrijke hap. Daar kun je 'hyper' van worden en steeds weer trek krijgen in iets zoets. Wil je van zoetige hapjes afstappen, maar het lukt niet zo goed? Probeer dan wat gedroogd fruit te eten. Dadels, vijgen en rozijnen zijn lekker zoet en toch erg gezond.

Rond 16 uur 's middags

- 4 Het tweede snackmoment van de dag. Neem weer even de tijd om te genieten van je tussendoortje. Van deze snack kun je iets speciaals maken, want deze mag iets zwaarder zijn dan de ochtendsnack. Dit is de snack die je zal helpen om voldoende energie te hebben voor een uurtje sporten of gezond bewegen. Neem bijvoorbeeld een bakje yoghurt (met muesli), een banaan, wat noten (studentenhaver is perfect) of weer een volkorenbroodje, deze keer met geitenkaas. Dat geeft echt voldoende energie. Neem vooral geen energiedrankje, want dat zit boordevol kleurstoffen en zoetstoffen, soms wel vier verschillende.

- 5 Als je jezelf echt eens goed wilt trakteren, maak dan een dag van te voren een paar gezonde volkoren cupcakes (met fruit en honing) en neem er twee mee naar je werk: één voor jezelf en eentje voor een collega die wellicht mee wil snacken. Neem er een kopje kruidenthee of ijsthee bij (zonder suiker!). Als je de mogelijkheid hebt om een 'smoothie' (een dikke drank van fruit uit de blender) te maken, dan is dat een goede variatie. Een smoothie voldoet aan alle eisen van een 'stevige snack of tussendoortje'. Een goede variatie op een smoothie is een bakje naturel yoghurt (zonder fruit en zonder suiker). Doe er zelf fruit in: stukjes banaan, appel, perzik of mango.

Rond 22 uur 's avonds

- 6 Deze snack kun je het beste overslaan, want het is bijna tijd om naar bed te gaan. Je hebt nu ...Y.... Je kunt wel een kopje kruidenthee, bijvoorbeeld kamillethee, nemen. Dit is altijd fijn voor een goede nachtrust. Wanneer je in bed ligt, kun je de dag nog eens goed overdenken. Wees er trots op dat je je lichaam met gezonde dingen gevoed hebt en verheug je op de verrassingen en prachtige momenten die de dag van morgen zal brengen.
- 7 Een gezonde levensstijl is niet moeilijk te volgen. Het vergt alleen een beetje tijd, rust en fantasie. Daarvoor word je dan wel beloond met energie, vitaliteit en genot.

Naar: Support magazine

- 1p 5 Een afbeelding bij een tekst kan verschillende functies hebben:
- 1 de afbeelding trekt de aandacht van de lezer
 - 2 de afbeelding is nodig om de tekst te kunnen begrijpen
 - 3 de afbeelding illustreert een element uit de tekst
 - 4 de afbeelding voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst

→ Welke twee functies heeft de grote afbeelding met de letter X die aan het begin van deze tekst staat? Noteer de nummers van de twee functies.

- 1p 6 De schrijver kan met een tekst verschillende doelen hebben, zoals:
- 1 informatie verstrekken
 - 2 aansporen iets te doen
 - 3 overtuigen van bepaalde meningen

Welke doelen heeft de schrijver van deze tekst?

- A alleen 1 en 2
- B alleen 1 en 3
- C alleen 2 en 3
- D alleen 1, 2 en 3

- 1p 7 Wat is het verband tussen alinea 2 en alinea 3?

- A Alinea 3 is een samenvatting van alinea 2.
- B Alinea 3 is een tegenstelling van alinea 2.
- C Alinea 3 is een uitwerking van alinea 2.

- 2p 8 In een tekst(gedeelte) kunnen verschillende verbanden voorkomen.
Hieronder staan drie verbanden genoemd.

→ Geef in de tabel in de uitwerkbijlage bij elk verband aan of dit wel of niet voorkomt in alinea 3.

verband
oorzaak – gevolg
doel – middel
probleem – oplossing

- 1p 9 In het gedeelte van alinea 4 en 5 wordt de snack van 16.00 uur 's middags besproken.

→ Wat is het doel van deze snack precies? Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin die dit aangeeft.

- 1p 10 In alinea 6 is de tweede zin: 'Je hebt nu ...Y....'
Welke van de volgende stukjes past op de plaats van de Y?
Je hebt nu ...

- A dus extra energie nodig.
- B dus tijd om te eten.
- C geen extra energie nodig.
- D geen tijd om te eten.

- 1p 11 Wat is de functie van de laatste alinea van deze tekst? (alinea 7)

- A Alinea 7 geeft een advies aan de lezer.
- B Alinea 7 geeft een afrondende conclusie.
- C Alinea 7 presenteert een nieuwe zienswijze.
- D Alinea 7 vat de hele tekst samen.

Tekst 3 Bang voor de tandarts

Naar schatting zouden vier op de tien mensen bang zijn voor de tandarts. Sommigen zijn zo bang dat ze een tandartsbezoek zo lang mogelijk uitstellen. Gelukkig voor je gebit zijn er manieren om eroverheen te komen.

Angstpreventie begint in de kinderleeftijd. Het is verstandig om kinderen zo vroeg mogelijk mee te nemen naar de tandarts. Uit onderzoek blijkt dat hoe eerder een kind went aan de tandarts, hoe ...12... de kans is dat er later angst ontstaat. Voor jongere kinderen is het goed als een van de ouders tijdens de controle of behandeling ...13.... Oudere kinderen kunnen proberen het alleen te doen. Daardoor krijgen ze meer zelfvertrouwen. Blijf je er als ouder bij, laat dan zoveel mogelijk alles over aan de tandarts. Doe geen valse beloftes, zoals: "Je voelt er niets van." Als het dan toch ...14..., voelt het kind zich verraden. Er is niets op tegen om het kind een beloning te geven als het zich flink houdt. Een klein cadeautje of verzin iets anders leuks.

Tips

Maak een afspraak voor een controle van je gebit, maar spreek met de tandarts af dat er de eerste keer nog niets gedaan wordt. De eerste keer is om kennis te maken en te onderzoeken of het ...15... klikt met die tandarts.

Wat ook de oorzaak van je angst is, belangrijk is dat er een sfeer van wederzijds vertrouwen is tussen jou en je tandarts. Als je bang bent, praat er dan over met je tandarts. Die is er dan op voorbereid en kan eventueel extra tijd voor je nemen. De tandarts is bekend met dergelijke problemen en kan veel doen om je wat minder angstig te laten zijn.

Laat je informeren over het soort behandelingen dat je te wachten staat, over wat er precies gaat gebeuren en waarom. Overweeg of je het prettig zou vinden om met een handspiegel mee te kijken tijdens de behandeling.

Het is belangrijk je te realiseren dat de tandheelkundige techniek de laatste jaren sterk is ...16.... In principe kan tegenwoordig alles vrijwel pijnloos. Heb je angst voor pijn? Sta er dan op dat je verdoofd wordt. De tandarts kan de plek waar het spuitje met de verdoving gegeven gaat worden, eerst iets minder ...17... maken met een gel. Voel je na de verdoving toch nog pijn, zeg dat dan meteen. De tandarts kan dan nog een beetje extra verdoven.

Iedereen heeft behoefte aan controle. Spreek daarom met je tandarts een teken af, zoals het opsteken van je hand, waarop de tandarts de behandeling kan ...18.... Zo kun je een soort 'time-out' nemen op een moeilijk moment en houd je het gevoel dat je een beetje ...19... de behandeling.

Probeer eens of je baat hebt bij ontspannings- of ademhalingsoefeningen. Afleiding kan ook goed helpen: muziek bijvoorbeeld, waarbij je zoveel mogelijk je best doet om er goed naar te luisteren. Naarmate je ...20... voor de behandeling minder is, zal ook een eventueel pijnlijk gevoel minder zijn.

Naar: Ñapa, 2011

***In de tekst zijn 9 genummerde open plekken.
Kies voor elke plek welke van de hieronder gegeven opties het beste past.***

1p **12**

- A groter
- B kleiner
- C later

1p **13**

- A aanwezig is
- B buiten blijft
- C ook bang is

1p **14**

- A gaat huilen
- B meevalt
- C pijn doet

1p **15**

- A financieel
- B gebit
- C persoonlijk

1p **16**

- A afgenomen
- B bekritiseerd
- C verbeterd

1p **17**

- A diep
- B gevoelig
- C groot

1p **18**

- A onderbreken
- B versnellen
- C verzwaren

1p **19**

- A bezorgd bent om
- B invloed hebt op
- C tijd hebt voor

1p **20**

- A aandacht
- B afleiding
- C ontspanning

Tekst 4 Verplichte vermeldingen op levensmiddelen

Op een etiket of verpakking moet een aantal vermeldingen over het desbetreffende product staan. Dit is vastgelegd in de Nederlandse Warenwet. Hieronder staat een aantal van die vermeldingen. Ze zijn in principe verplicht, tenzij anders wordt aangegeven in de uitleg.

Naam van het product

1 De naam moet informatie geven over de aard en samenstelling van het product. Ook moet de staat van het product duidelijk zijn (poeder, diepvriesproducten, concentraat, enz).

Gegevens van de fabrikant

2 De naam, het adres of in elk geval de vestingsplaats van de fabrikant, importeur of verkopende instantie moet worden vermeld. Als het weglaten ervan misleidend kan zijn, dan moet ook de herkomst of de oorsprong van het product worden genoemd.

Inhoud

3 De inhoud van een verpakking moet vermeld worden in bijvoorbeeld milliliter, liter, gram of kilogram. Het gaat om de netto productinhoud, waarbij het gewicht van de verpakking en eventueel vocht niet meetelt.

4 Bij het gewicht wordt soms de letter 'e' bij de inhoud gebruikt. Dit is de aanduiding voor het Engelse woord 'estimate', wat *ongeveer* betekent. Wanneer de letter 'e' bij de inhoud wordt gebruikt, dan geeft dat aan dat het om een gemiddelde hoeveelheid gaat. Daarbij mag de hoeveelheid ongeveer tien procent afwijken van dat wat er op de verpakking staat vermeld.

Ingrediënten

5 De ingrediënten moeten vermeld worden in de volgorde van hoeveelheid. Hoe meer er van een bepaalde grondstof in een product zit, hoe eerder (of hoger) het vermeld moet worden op de verpakking. Zogenaam-

de *carry-over*-additieven hoeven niet als ingrediënt worden genoemd. Dit zijn hulpstoffen in een ingrediënt die geen functie meer hebben in het eindproduct.

Houdbaarheidsdatum

6 Er zijn verschillende manieren waarop de houdbaarheidsdatum aangegeven wordt. 'Te gebruiken tot' (TGT) is verplicht op zeer bederfelijke levensmiddelen. Dit zijn voorverpakte levensmiddelen waarop staat dat ze bewaard moeten blijven tussen 0°C en 6°C. De aanduiding THT (tenminste houdbaar tot) staat op minder bederfelijke producten. De kwaliteit daarvan kan achteruit gaan na de genoemde datum.

7 Op sommige levensmiddelen is geen datum van minimale houdbaarheid verplicht. Het gaat hierbij om producten die binnen een paar dagen worden gegeten, zoals verse groente, fruit, aardappelen, brood en bakkerijproducten. Ook op zeer lang houdbare producten zoals wijn en andere alcoholhoudende drank met een alcoholpercentage van 10% of meer, azijn, keukenzout, suikerwerk dat bijna geheel bestaat uit gearomatiseerde of gekleurde suiker(s), kauwgom en ijsjes is het niet verplicht.

Prijs

8 De prijs van het product moet per stuk op het product of in de directe omgeving van het product vermeld staan, bijvoorbeeld op een kaartje. Let wel op, want dit mag ook de prijs per liter of per kilo zijn.

Productie- of partijcode

9 Deze code is van belang op het moment dat er iets niet goed is met het product. Met behulp van deze code kan een hele partij worden opgespoord of uit de handel worden genomen.

Voedingswaardedeclaratie

10 Wanneer de verpakking iets vermeldt over de voedingsstoffen in een product, bijvoorbeeld 'rijk aan vitamine E' of 'arm aan verzadigd vet' is het tevens verplicht de voedingswaarde te vermelden. Dit wordt de voedingswaardedeclaratie genoemd. Het is een opsomming van de hoeveelheid energie (kilocalorieën en/of kilojoules), eiwitten, koolhydraten, en vetten per 100 gram of 100 ml en soms per portie. Uitlekvocht, zoals het sap van vruchten op sap, wordt hierbij meegerekend. Soms wordt daarbij ook de hoeveelheid suikers, verzadigde

vetten, voedingsvezels en zout (natrium) genoemd.

Keurmerken

11 Keurmerken geven een garantie voor een bepaalde productiemethode of voor de kwaliteit. Daarbij moet het voor de consument duidelijk zijn waar een keurmerk voor staat en hoe (on)afhankelijk het keurmerk is. Hiermee onderscheiden keurmerken zich bijvoorbeeld van reclame. Keurmerken zijn niet verplicht.

Streepjescode

12 De streepjescode (European Article Numbering EAN-code of barcode) is niet verplicht, maar deze is vaak te vinden op het etiket. De streepjescode wordt gebruikt voor voorraadbeheer van de supermarkt en voor het snel en accuraat afrekenen bij de kassa.

Voor meer informatie:
www.voedingscentrum.nl

Naar: Extra Support

1p 21 Een schrijver kan in een tekst gebruik maken van:

- 1 feiten
- 2 zijn eigen mening
- 3 meningen van anderen

Waarvan maakt de schrijver gebruik in deze tekst?

- A alleen 1
- B alleen 1 en 2
- C alleen 1 en 3
- D 1, 2 en 3

1p 22 Wat is het voornaamste doel van de schrijver met deze tekst?

De schrijver wil de lezer

- A adviseren.
- B informeren.
- C tot handelen aansporen.
- D waarschuwen.

1p 23 Alinea 7 bestaat bijna geheel uit een opsomming.

→ Waarvan is dit een opsomming?

VERSGEPERST VRUCHTENSAP
250 ml

Ingrediënten: appelsap, sinaasappelsap,
bramensap, zwarte bessensap,
bananenpuree

- 2p 24 Dit is een stukje van het etiket van een flesje gemengd vruchtensap. Je kunt hierop zien dat appelsap het hoofdingrediënt is.

→ Waaraan kun je dat zien op dit etiket? *Bewijs dit op basis van de tekst. Maak de volgende zin af in de uitwerkbijlage:*

Het hoofdingrediënt is appelsap want op het etiket staat
en in de tekst staat dat

- 1p 25 Op een bepaald etiket staat het plaatje hiernaast.
→ In welke alinea van de tekst staat uitleg over dit soort plaatjes? *Noteer het alineaummer.*

- 1p 26 Op een etiket staat soms informatie die belangrijk is voor mensen die bijvoorbeeld moeten letten op de hoeveelheid calorieën die ze innemen, of de hoeveelheid zout.
→ Onder welk kopje van de tekst staat uitleg over deze vermelding?

- 1p 27 Op een bepaalde verpakking staat de bovenstaande informatie. Links zie je de streepjescode. Rechts staat een andere code, die ook verplicht is op een verpakking, en in de tekst vermeld wordt.
→ Welke code is dit, volgens de tekst?
- 3p 28 Hieronder staan vier beweringen.
→ Kruis in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is, op basis van de tekst.

bewering
De letter 'E' op een potje geeft aan dat er extra gewicht is toegevoegd.
De prijs van een product moet op de verpakking staan.
Een keurmerk is iets anders dan een reclame.
Op het etiket van een fles whisky moet een THT indicatie staan.

Tekst 5 Vakantievoorbereidingen

1

Het is vakantietijd. Je bent vrij van school. Wat nu? De meeste ouders moeten de gehele of een gedeelte van de dag werken. Gelukkig bestaat hier op het eiland "het vakantieplan". Verschillende organisaties bedenken allerlei educatieve, sportieve en creatieve activiteiten om jullie, tieners, maar vooral jonge kinderen bezig te houden, plezier te laten hebben en te laten ontspannen na een jaar hard werken op school. Je bent aan het einde van het schooljaar ook echt toe aan rust, al blijkt dat veel kinderen toch de structuur en duidelijkheid die er tijdens het schooljaar is, in de vakantie een beetje missen...

2

Het opvoeden gaat tijdens de vakantieperiode gewoon door. Veel ouders kiezen er wel voor om wat flexibeler te zijn in hun regels. Zij willen immers ook vakantie, net als jullie. Toch is het van belang voor jou om te weten waar je aan toe bent. Advies is dan ook om van tevoren afspraken te maken met je ouders over zaken die je het meest essentieel vindt om de sfeer ook tijdens de vakantie prettig te houden. Als je een uur later naar bed mag, dan is het ook de bedoeling dat je daar dan niet steeds weer over gaat zeuren. Wanneer je afsprekt om op een bepaalde tijd je ouders te bellen om opgehaald te worden van het strand,

mag je vader of moeder daar best wat van zeggen wanneer je dit niet doet. Als je ouders waarde hechten aan goede tafelmanieren, zullen ze er tijdens de vakantie ook op blijven letten dat je je netjes gedraagt aan tafel. Doe dat dan ook.

3 Ook is het handig om afspraken te maken wie wat doet. Je moet samen met je ouders bepalen aan welke regels je je moet houden tijdens de vakantie. Zaken als bedtijd, met vrienden of vriendinnen afspreken, televisie kijken, computeren, snoepen, zakgeld, wat de consequenties zijn als iets niet gebeurt zoals afgesproken, e.d. kunnen allemaal besproken worden. Op die manier voorkom je grote ruzies en kunnen zowel jij als je ouders tot rust komen.

4

Vanaf de geboorte zijn mensen bezig om de wereld te ontdekken. De wereld is groot en onoverzichtelijk. Stapje voor stapje leren wij om te gaan met deze wereld. Door op reis te gaan kun je veel nieuwe ontdekkingen doen. Kennis over de wereld die je op school leert, kan gekoppeld worden aan je eigen ervaringen. Je zult ook ervaren dat niet elke samenleving hetzelfde in elkaar zit en dat mensen er verschillende gebruiken en gewoontes op na houden. Het helpt je in te zien dat

iedereen uniek is en het bevordert tolerantie. Op reis zul je bovendien te maken krijgen met situaties die je nog niet eerder hebt meegemaakt. Je leert door deze ervaringen beter om te gaan met onverwachte gebeurtenissen en veranderingen.

5 Cultuurschok

Een nieuwe wereld gaat voor je open, wanneer je op reis gaat naar een gebied dat totaal anders is dan je gewend bent. De meeste kinderen ervaren al die nieuwe indrukken als positief. Maar als je snel van slag bent of onzeker wordt in een totaal andere omgeving, moet je extra goed voorbereid op reis gaan. Bespreek met je

ouders wat er gaat gebeuren, wanneer en op welke manier. Soms helpt het om samen een reisplanner te maken. Verder kun je de atlas of de computer erbij gebruiken om informatie op te zoeken over het land waar de reis heen gaat, informatie over het eten, de kleding die de bevolking draagt, de taal die gesproken wordt, de religie, de dieren en de natuur. Ook is het leuk om te weten wat voor activiteiten kunnen worden gedaan in het land. Misschien mag je van je ouders zelf kiezen uit een selectie van activiteiten. Denk mee over wat mee moet op reis, en je kunt zelf je koffer inpakken. Neem de tijd om te wennen aan de nieuwe routine op het vakantieadres.

Naar Majolein van Dongen-Lapré, orthopedagoge, Kinderkrant 2010

- 1p 29 Alinea 1 is de inleiding van de tekst.
Wat is de functie van alinea 1?
Alinea 1
A beschrijft een gebeurtenis om de interesse van de lezer op te wekken.
B geeft vooraf een samenvatting van de gehele tekst.
C presenteert het centrale onderwerp van de tekst.
- 1p 30 Lees de zin 'Verschillende ... school.' in alinea 1.
→ Waar is dit een opsomming van?
- 1p 31 Wat is het verband tussen alinea 2 en 3?
A Alinea 2 noemt argumenten; alinea 3 is een uitwerking daarvan.
B Alinea 2 noemt oorzaken; alinea 3 noemt de gevolgen ervan.
C Alinea 3 is een tegenstelling bij de opsomming in alinea 2.
D Alinea 3 is een vervolg van de opsomming van alinea 2.

- 1p **32** Van welke tekstrelatie is er sprake binnen alinea 4?
A argumenten-conclusie
B oorzaak-gevolg
C tegenstelling
D voorwaarde
- 2p **33** Boven alinea 1, 2 en 4 horen kopjes. Hieronder staan vier kopjes.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage aan welk kopje boven welke alinea hoort. *Let op, je houdt een kopje over!!*

tussenkopje
Afspraak is afspraak
Gevaarlijk gedrag
Op reis, wat voor nut heeft dat?
Vakantie, ontspannen of niet?

- 1p **34** Het kopje boven alinea 5 is 'Cultuurschok'.
→ Citeer het zinsgedeelte uit alinea 5 dat de 'schok' uit dit kopje uitlegt.
- 1p **35** In welke alinea's komt de titel van de tekst het duidelijkst naar voren?
Noteer de drie alineanummers.
- 1p **36** Lees de laatste alinea (alinea 5).
→ Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin die de kerngedachte van deze alinea bevat.
- 1p **37** Een schrijver kan bij het schrijven van een tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 zijn eigen mening
3 meningen van anderen

Waarvan maakt de schrijver van deze tekst gebruik?

- A alleen 1 en 2
B alleen 1 en 3
C alleen 2 en 3
D 1, 2 en 3

Tekst 6 Lucy en Tim

1 Papa, mama! Dit is Tim. Hij komt een film kijken.

2 Hallo, mevrouw. Hallo, meneer. Hallo, Tim.

3 Zullen we dan maar gaan kijken? Ja, maar eerst wil ik een kus.

4 Doe normaal! Je ouders kunnen ons zien! Oh, dat kan ze niets schelen.

5 Als je wilt, kunnen we het balkon op gaan. net als Romeo en Julia. Daar hebben we meer privacy.

6 Tja... volgens mij was dit geen goed idee. Niet echt.

7 Romeo en Julia hadden vast geen burens!

Einde

- 1p **38** Welke tekstrelatie is er in de dialoog bij plaatje 3?
In de dialoog bij plaatje 3 is sprake van
A argument en conclusie.
B een tegenstelling.
C een voorwaarde.
D oorzaak en gevolg.
- 1p **39** Bij plaatje 6 zegt Tim: *“Tja... volgens mij was dit geen goed idee.”*
→ Waarom vindt hij het geen goed idee?
- 1p **40** In het stripverhaal zit een vergelijking.
→ Wie worden met elkaar vergeleken?